

Školský management

- P2
- Autonomie školy a státní správa a samospráva ve školství
- Mgr. Jana Kratochvílová, Ph.D

Autonomie školy

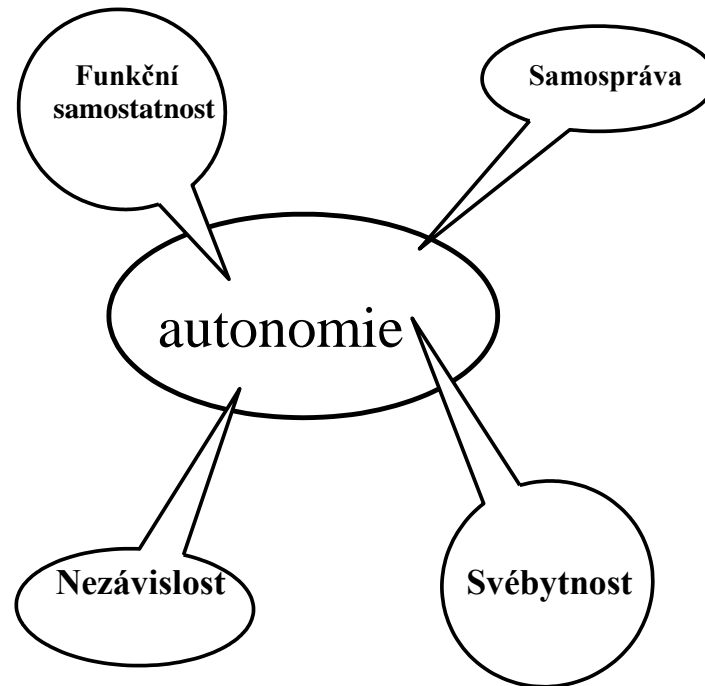
Pojem **autonomie** pochází ze dvou řeckých slov: „**autos**“ (vlastní) a „**nomos**“ (zákon).

Lze jej přeložit jako „svéprávnost“, což představuje poskytnutí práva řešit vlastní záležitosti samostatně, nezávisle na jiném subjektu.

Autonomie školy

právo rozhodovat samostatně a nezávisle o:

- **vnitřní organizaci a chodu školy,**
- **rozpočtu, výběru personálu**
- **a kurikulu.**

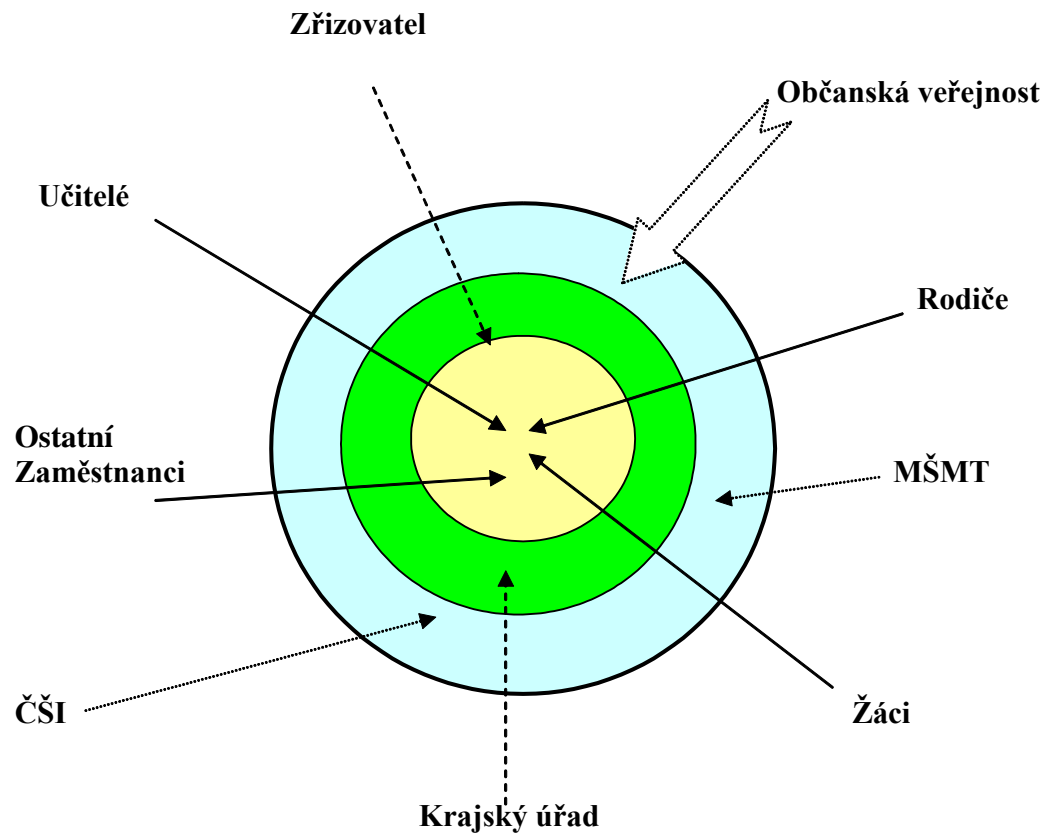
Školská právnická osoba – zákon 561/2004 § 124 (317/2008 Sb.)

- **Základní školy jsou školskou právnickou osobou.**
- **Zřizovatelem školské právnické osoby může být:**
 - Ministerstvo
 - kraj
 - obec svazek obcí**
 - jiná právnická nebo fyzická osoba

Skutečná autonomie školy zahrnuje aspekt:

- **právní (správa a rozdělení kompetencí)**
- **ekonomický (financování)**
- **pedagogický (kurikulum)**

Školský systém

Kdo vykonává státní správu ve školství?

- **ředitel** školy, ředitel (vedoucí) předškolního zařízení nebo školního zařízení
- **obecní úřady obcí s rozšířenou působností**
- **krajské úřady**
- **Česká školní inspekce**
- **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** České republiky
- jiné ústřední orgány státní správy, pokud tak stanoví zvláštní zákon

MŠMT

č. 501/2004 Sb o státní správě a samosprávě ve školství.

§ 12 – příklad

- řídí výkon státní správy ve školství a vytváří podmínky pro realizaci cílů výchovy a vzdělávání
- řídí předškolní zařízení, školy a školská zařízení ve věcech výchovy a vzdělávání
- zřizuje a zrušuje školská zařízení pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků
- rozepisuje a přiděluje v celém rozsahu finanční prostředky vyčleněné ze státního rozpočtu školám a zařízením, které zřizuje
- **přiděluje krajům finanční prostředky vyčleněné ze státního rozpočtu pro školy a zařízení jiných zřizovatelů**
- **stanoví normativy na dítě nebo žáka v předškolním zařízení, škole, nebo školském zařízení**
- **zpracovává a zveřejňuje nejméně jednou za čtyři roky dlouhodobý záměr vzdělávání a**
- **stanoví vyhlášky...metodické pokyny...zásady...a další činnosti**
- **vede síť všech zřizovatelů škol a školských zařízení**

Krajský úřad

č. 501/2004 Sb o státní správě a samosprávě ve školství § 5-11

- Zpracovává a předkládá ke schválení **dlouhodobý záměr** – každé dva roky
- Každoročně zpracovává **výroční zprávu** o stavu koncepce a rozvoje sítě a o stavu výchovně vzdělávací soustavy v kraji
- Přijímá **opatření** na základě výsledků **ČŠI**
- Vyjadřuje se k udělení **výjimky při zřizování základních škol**
- Uděluje **souhlas se jmenováním a odvoláváním ředitelů škol a zařízení, které zřizuje obec**
- Dává souhlas ke slučování škol
- Vyjadřuje se k udělení výjimek
- Sděluje obcím souhlas se zrušením školy, která jimi byla zřízena
- **Rozepisuje a přiděluje školám a zařízením, které zřizuje finanční prostředky ze státního rozpočtu a kontroluje jejich využití**
- Na žádost školy nebo pracovníků škol poskytuje **metodickou pomoc**, poskytuje konzultace v pracovních právních vztazích a mzdových otázkách pracovníků školství

Obecní úřad obce s rozšířenou působností

č. 501/2004 Sb o státní správě a samosprávě ve školství

§ 4

- Zpracovává návrh rozpisu rozpočtu pro školy a školská zařízení zřizovaná obcemi, dále pak rozbor hospodaření...
- Shromažďuje a zpracovává data z dokumentace a evidencí škol a školských zařízení, které zřizují obce

Ředitel

č. 501/2004 Sb o státní správě a samosprávě ve školství

§3

- **Řídí** školu, předškolní zařízení nebo školní zařízení, plní povinnosti vedoucího organizace **a jmenuje a odvolává** své zástupce. Odpovídá za **splnění učebních plánů a osnov**, za odbornou a **pedagogickou úroveň výchovně vzdělávací práce** školy...za efektivní využívání svěřených **hospodářských prostředků**; odpovídá za vytvoření **podmínek pro činnost rady školy**, pro výkon školní inspekce a přijetí následných opatření, kontroluje práci pedagogických pracovníků a ostatních pracovníků a **studijní výsledky žáků**. Odpovídá za zpracování **a zpřístupnění veřejnosti** výroční zprávy o činnosti školy a hospodaření, předkládá tyto radě školy. Ředitel je povinen účastnit se jednání rady školy, je-li přizván radou školy. Ředitel školy zajišťuje, aby **zákonní zástupci** nezletilého žáka a zletilí žáci **byli informováni o průběhu vzdělávání a výchovy žáka**.

Kdo vykonává samosprávu ve školství?

- **obec**
- **kraj**
- **rady škol**

Působnost obce

PŮSOBNOST OBCE

§14

- Obec je povinna vytvářet **podmínky** proplnění povinné školní docházky
- Obec **zřizuje** jako příspěvkové organizace nebo **se souhlasem krajského úřadu zrušuje** předškolní zařízení, základní školu a školská zařízení jim sloužící, základní uměleckou školu, střediska pro volný čas dětí a mládeže, školní družinu, školní klub a školní knihovnu.
- Obec spravuje školy a zařízení, která zřizuje zejména tím, že **zabezpečuje investiční a neinvestiční náklady kromě mzdových prostředků, učebnic, školních pomůcek a potřeb hrazených státem**, nestanoví-li zákon jinak.

Působnost obce

- Obec **zabezpečuje stravování dětí...**
- Obec s předchozím souhlasem krajského úřadu **jmenuje** na základě výsledků konkurzního řízení a **odvolává** ředitele škol nebo zařízení, která zřizuje
- Obec projednává s ředitelem školy...
- a) koncepci rozvoje
- b) rozpočet a materiální podmínky pro činnost
- c) personální a sociální podmínky pracovníků
- d) požadavky obce na zkvalitnění poskytované péče
- e) zprávy o výsledcích výchovně vzdělávací činnosti předškolních zařízení, škol a školských zařízení

ŠKOLSKÁ RADA ZÁKON 561/2004 §132 (317/2008 Sb.)

- Zřizuje se při základních, středních a vyšších odborných školách, podílí se na správě školy
- Zřizuje ji zřizovatel, stanovuje počet členů (3-15) a volební řád (třetinu jmenuje zřizovatel, třetinu volí zákonní zástupci žáků nebo zletilí žáci, třetinu volí pedagogičtí pracovníci školy). Členem nemůže být ředitel školy.
- Funkční období je pět roků.

ŠKOLSKÁ RADA ZÁKON 561/2004 §132 (317/2008 Sb.)

- schvaluje **rozpočet** školské právnické osoby a jeho změny, střednědobý **výhled** jejího financování a roční účetní závěrku,
- schvaluje jednací řád rady, **vnitřní mzdový předpis** a organizační řád školské právnické osoby,
- projednává návrhy změn zřizovací listiny,
- navrhuje zřizovateli **sloučení**, splynutí nebo rozdělení školské právnické osoby a vyjadřuje se k záměru zřizovatele na sloučení, splynutí, rozdělení, zrušení

ŠKOLSKÁ RADA ZÁKON 561/2004 §132 (317/2008 Sb.)

- rozhoduje o předmětu, podmínkách a rozsahu **doplňkové činnosti** školské právnické osoby,
- schvaluje vytvoření dalších peněžních fondů školské právnické osoby neuvedených v § 137 odst. 2 a způsob hospodaření s nimi,
- schvaluje **zlepšený výsledek hospodaření školské právnické osoby.**